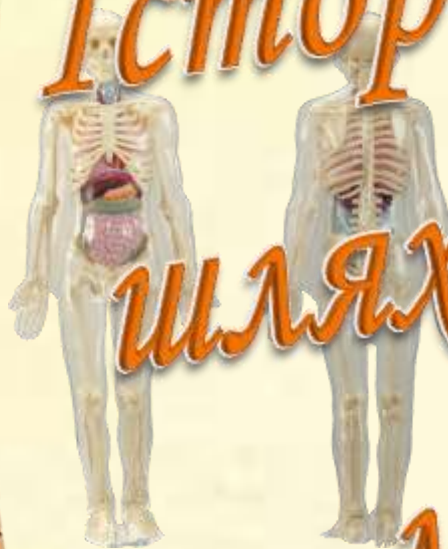

Історія анатомії – шлях до вивчення медицини

Презентацію підготувала
Ребрик А. М.,
бібліотекар 2-ї категорії

Анатомія людини – наука, що вивчає органи та системи органів людського тіла, зовнішні форми та пропорції тіла і його частин.

Перші згадки про будову людського тіла зустрічаються в Стародавньому Єгипті. Так, єгипетський лікар Імхотеп описав деякі органи та їх функції, зокрема головний мозок, діяльність серця, поширення крові по судинах.

У старокитайській книзі "Нейцзин" (XI-VII ст. до н. е.) згадуються серце, печінка, легені та інші органи тіла людини.

В індійській книзі "Аюрведа" ("Знання життя", IX ст. до н.е.) міститься великий обсяг анатомічних даних про м'язи, нерви, типи статури і темпераменту, головного і спинного мозку.

Великий вплив на розвиток анатомії людини зробили вчені Стародавньої Греції. Видатними представниками грецької медицини та анатомії були Гіппократ, Аристотель, Герофіл.

Не менший внесок зробили у вивченні анатомії людини і давньоримські вчені. Найяскравішими представниками римської медицини були Цельс і Гален.

Протягом XVII-XVIII ст. з'являються не тільки нові відкриття в області анатомії, але і починає виділятися ряд нових дисциплін: гістологія, ембріологія, порівняльна і топографічна анатомія.

Протягом багатьох століть ряд відомих вчених внесли свій вклад у розвиток анатомії, а саме: Гарвей, Марчелло Мольпігі, Шумлянський, Каспар Вольф, Карл Ернст фон Бер та багато-багато інших.

Дана презентація представляє праці відомих анатомів та монографії про їх життя, а також подає список літератури з фондів наукової бібліотеки. Матеріал розміщено у хронологічному порядку життя і діяльності видатних діячів медицини.

Наукова бібліотека ВНМУ імені М. І. Пирогова представляє:

Лікар не анатом не лише не корисний,
а й шкідливий.
Е.Й. Мухін

Авиценна

Авиценна (Абу Али Ибн Сина). Канон врачебной науки : избр. разд. Ч. 1. / сост. У. И. Каримов, Э. У. Хуршут. – Москва : Коммерческий вестник ; Ташкент : Фан, 1994. – 400с.

До книги увійшли витяги з головної праці великого вченого-енциклопедиста, який не тільки зробив підсумок тисячолітнього розвитку медицини, але збагатив її своєю обширною практикою.

Леонардо да Винчи. *Анатомия. Записи и рисунки /пер. с итал. М. В. Кондратьевой и З. Б. Подкопаевой ; ред. В. Н. Терновский. – Москва : Наука, 1965. – 586 с.*

Леонардо стояв у центрі наукових інтересів своєї епохи, його пошуки, думки, пропозиції знаходяться в спільному ідейному потоці епохи Відродження.

Пошуки Леонардо да Вінчі, теорії та гіпотези висунуті ним, в деяких випадках є великими відкриттями.

Дорогоцінні записи і малюнки Леонардо вводять у внутрішній світ геніального вченого і художника, дають уявлення про методи його роботи, бачення і сприйняття світу, погляди на природу.

Геній – це працьовитість. Цей відомий вислів Леонардо став прислів'ям, який характеризує і самого вченого.

Б.Д. Петров.

Д. А. ЖДАНОВ

ЛЕОНАРДО ДА ВИНЧІ АНАТОМ

Жданов Д. А. Леонардо да Винчи - анатом / Д. А. Жданов. - Москва – Ленинград : Госиздат мед. лит., 1955. – 80 с.

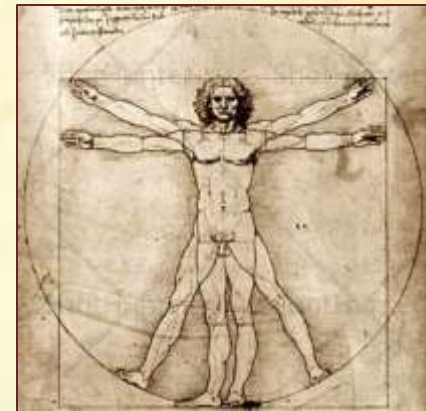
Леонардо почав заняття анатомією, щоб удосконалити своє мистецтво живописця, але ця наука швидко захопила його як захоплююча і цікава галузь широкого пізнавального значення. Він залишив сотні виразних замальовок типів людей, їх облич, і різних частин тіла.

Скелет людини

М'язи шії і плечового пояса

Вітрувіанська людина

Везалий Андрей. О строении человеческого тела: в 7 кн. Т.1 / А. Везалий. – Москва: Изд-во АН СССР, 1950. – 1055 с.

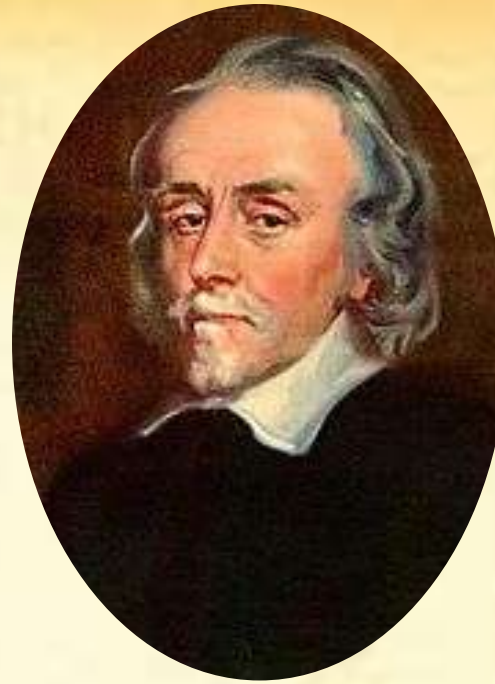
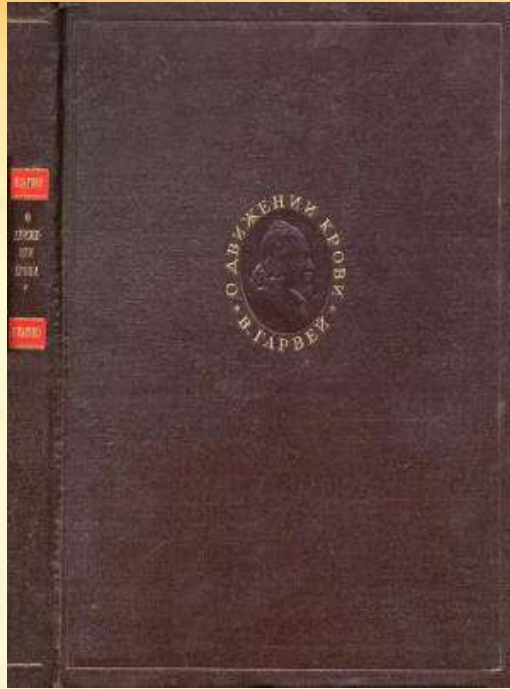
“Труд Везалия – это первая анатомия человека в новейшей истории человечества, не повторяющая только указания и мнения древних авторитетов, а опирающаяся на работу свободного исследующего ума.”

Академик Иван Павлов

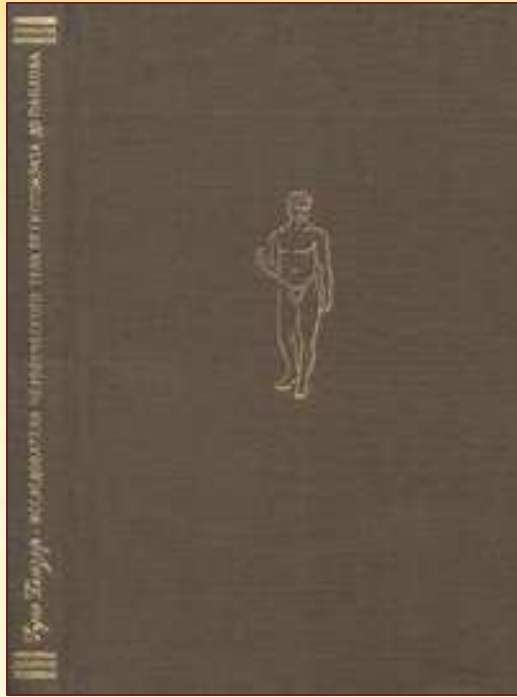
Везалий Андрей. Эпитоме. Извлечение из своих книг о строении человеческого тела / А. Везалий. – Москва : Медицина, 1974. – 103с.

“Эпитоме” Андрея Везалія являє собою зразок класичного опису людського тіла, в якому гранична стислість поєднується з вичерпною повнотою викладу.

Гарвей Вильям. Анатомическое исследование о движении сердца и крови у животных / В. Гарвей. – Москва : Изд-во АН СССР, 1948. – 234 с.

У 1628 році англійський вчений Вільям Гарвей вирішив загадку кровообігу. В своїй книзі «О движении крови» він заявив, що артерії і вени мають протилежне призначення, що до органу кров тече тільки по артерії, а по вені повертається знову до серця. Гарвей довів, що одна і та ж кількість крові здійснює в організмі круговий рух. Гарвей сміливо заявив: «Я нахожу, что анатомы должны учиться и учить не по книгам... но в мастерской природы».

Глязер Гуго. Исследователи человеческого тела. От Гиппократа до Павлова : пер. с нем. / Г. Глязер. – Москва : Госиздат мед. лит., 1956. – 242 с.

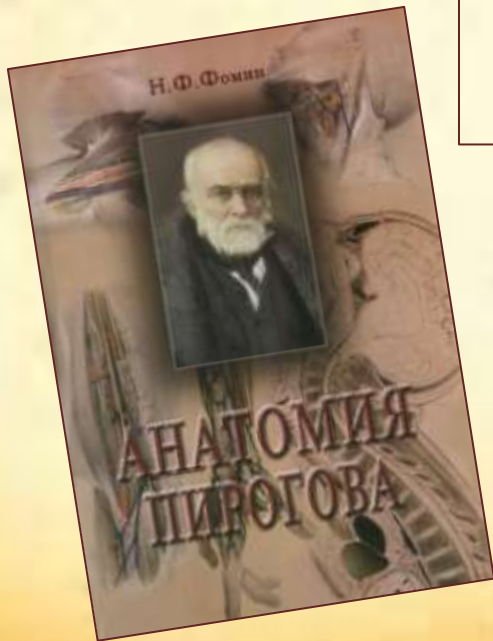
В книзі висвітлено широке коло питань, пов'язаних з вченням про анатомію людини. Про це свідчать такі імена, як Гіппократ і Гален, Леонардо да Вінчі і Парацельс, Везалій і Галлер, Гарвей і Лавуазьє та багато інших.

Калью П. И. Н. И. Пирогов и анатомо-физиологическое направление в хирургии / П. И. Калью. – Москва: Медгиз, 1959. – 166с.

У славній плеяді видатних вчених, які відіграли велику роль в історії світової медичної науки почесне місце належить Миколі Івановичу Пирогову. Багато положень, які він висунув у своїх працях, не втратили своєї актуальності і в наші дні.

В книзі подано ілюстративний матеріал у вигляді портретів Пирогова і Мойєра та фотокартки з препаратів, виготовлених Пироговим.

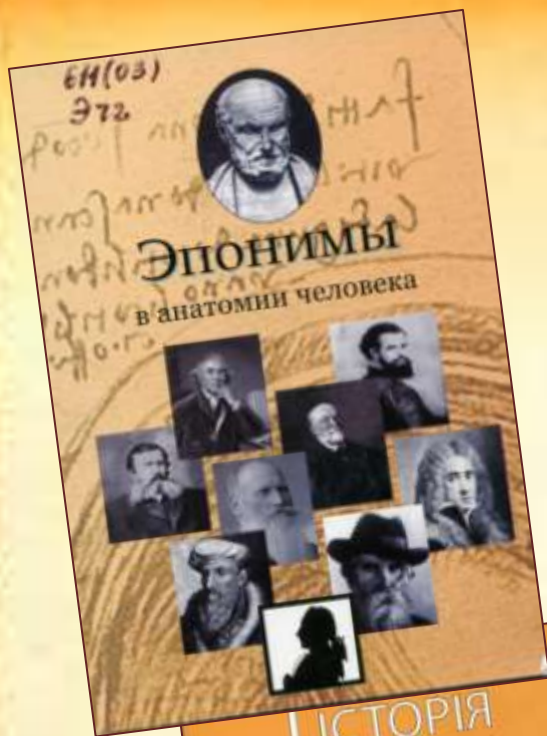
Фомин Н. Ф. Анатомия Пирогова / Н. Ф. Фомин. – Санкт-Петербург: МедА, 2009. – 88с.: ил.

У книзі детально аналізується внесок М. І. Пирогова в створення прикладної анатомії як науки і навчальної дисципліни. Важливе місце займає довідковий апарат книги, який відображає хронологію важливих дат і подій у житті відомого анатома і хірурга.

Алаев А. Н., Сперанский В.С. Зарубежные и отечественные анатомы / А. Н. Алаев, В. С. Сперанский. – Саратов: Изд-во Саратовского ун-та, 1977. – 216с.

Автори книги намагалися доповнити відсутність довідково-біографічної літератури, зібрати та систематизувати відомості про анатомів минулого і сучасників. Поряд з анатомами до книги внесені біографії ряду вчених інших спеціальностей, які працювали в галузі анатомії людини чи мали вплив на її розвиток.

Эпонимы в анатомии человека / Н. А. Волошин [и др.] – Запорожье, 2011. – 116 с.

“Эпонимы в анатомии человека” – це книга історії анатомії в особах. Її метою є систематизація і впорядкування конкретних іменних назв (епонімів), найбільш розповсюджених і часто використовуваних в процесі викладання анатомії людини.

Ступак Ф. Я. История медицины: учебник / Ф. Я. Ступак. – Вид. 2-ге, випр. і допов. – Київ: Книга-плюс, 2016. - 176с.

У підручнику розглядається становлення і розвиток медико-гігієнічних знань у первісному суспільстві, формування медицини Стародавнього світу, Середніх віків, Нового і Новітнього часу.

Список представленої літератури

Алаев А.Н., Сперанский В.С. Зарубежные и отечественные анатомы / А.Н. Алаев, В. С. Сперанский. – Саратов: Изд-во Саратовского ун-та, 1977. – 216с.

Везалий Андрей. Эпитоме. Извлечение из своих книг о строении человеческого тела / А. Везалий. - М.: Медицина, 1974. – 103с.

Гарвей Вильям. Анатомическое исследование о движении сердца и крови у животных / В. Гарвей. – М. : Изд-во АН СССР, 1948. – 234 с.

Глязер Гуго. Исследователи человеческого тела. От Гиппократов до Павлова / Г. Глязер. – Пер. с нем. – М. Госиздат мед. лит., 1956. – 242 с.

Эпонимы в анатомии человека / Н. А. Волошин, Д. В. Мартынов, А.А. Светлицкий, А. В. Чернявский. – Запорожье, 2011. – 116 с.

Жданов Д. А. Леонардо да Винчи анатом / Д. А. Жданов. - М. – Л. : Гос. Издат мед. лит., 1955. – 80 с.

Ибн Сина Абу Али. Канон врачебной науки. Избранные разделы. Ч.1. / Сост. У. И. Каримов, Э. У. Хуршут. – М. – Ташкент: МИКО «Коммерческий вестник»; «Фан» АН Руз, 1994. – 400с.

Калью П.И. Н. И. Пирогов и анатомо-физиологическое направление в хирургии / П. И. Калью. – М.: Медгиз, 1959. – 166с.

Леонардо да Винчи. Анатомия. Записи и рисунки / Пер. с итальянского М. В. Кондратьевой и З.Б. Подкопаевой . Ред. В. Н. Терновский. - М.: Наука, 1965. – 586с.

Фомин Н. Ф. Анатомия Пирогова / Н.Ф. Фомин. - СПб: МедА, 2009. – 88с.: ил.

Ступак Ф. Я. Історія медицини: Підручник / Ф. Я. Ступак. - Видання 2-е, випр. і доп. – К.: Книга-плюс, 2016. - 176с.